

WETBOEK VAN STRAFVORDERING

Wijzigingen ten gevolge van de inwerkingtreding per 1 juni 2021 van de
Wet straffen en beschermen [Stb. 2020, 224], artikel IVa, onderdeel 2.

VIERDE BOEK EENIGE RECHTSPLEGINGEN VAN BIJZONDEREN AARD

TITEL VIA SCHADEVERGOEDING EN ANDERE BIJZONDERE KOSTEN

Artikel 537 – 1. In de gevallen waarin een vordering tot tenuitvoerlegging, als bedoeld in artikel 6:6:20, eerste lid, of artikel 6:6:21, eerste lid, wordt afgewezen of het openbaar ministerie in zijn vordering niet ontvankelijk wordt verklaard, kan de rechter die als laatste over de vordering heeft geoordeeld op verzoek van de veroordeelde hem een vergoeding ten laste van de staat toekennen voor de schade die hij heeft geleden ten gevolge van vrijheidsbeneming die voorafgaand aan de beslissing op de vordering is ondergaan.

– 2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing in de gevallen dat het gerechtshof in beroep de beslissing tot tenuitvoerlegging van de rechter of de rechter-commissaris vernietigt, of indien de zaak eindigt zonder oplegging van de vrijheidsbeperkende maatregel bedoeld in artikel 38v, van het Wetboek van Strafrecht.

– 3. Indien de rechtbank een bezwaarschrift tegen de beslissing tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling gegrond heeft geacht of de voorwaardelijke invrijheidstelling is herroepen vanwege het niet naleven van de algemene voorwaarde, maar de zaak betreffende het nieuwe strafbare feit eindigt zonder oplegging van straf of maatregel, kan de rechtbank op verzoek van de veroordeelde een vergoeding ten laste van de staat toekennen voor de schade die hij heeft geleden ten gevolge van vrijheidsbeneming ondergaan uit hoofde van artikel 6:2:13b.

– 4. De artikelen 533, eerste lid, tweede volzin, tweede lid, en zesde lid, 534 en 536 zijn van overeenkomstige toepassing.

BOEK 6 TENUITVOERLEGGING

EERSTE TITEL OPNEMING, AANVANG, ONDERBREKING EN INVRIJHEIDSTELLING

Artikel 6:2:4 – 1. Onze Minister kan in uitzonderlijke gevallen op verzoek van de betrokkene, het openbaar ministerie of ambtshalve de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf tijdelijk onderbreken. Deze onderbreking duurt niet langer dan noodzakelijk. Aan vreemdelingen die op grond van artikel 6:2:10, tweede lid, onder c, niet in aanmerking komen voor voorwaardelijke invrijheidstelling, kan strafonderbreking voor onbepaalde tijd worden verleend.

– 2. [Ongewijzigd].

Onderbreking gevangenisstraf

TWEEDE TITEL VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING

Artikel 6:2:10 – 1. Voorwaardelijke invrijheidstelling kan worden verleend:

- aan de veroordeelde tot vrijheidsstraf van meer dan een jaar en ten hoogste twee jaren wanneer de vrijheidsbeneming ten minste een jaar heeft geduurd en van het alsdan nog ten uitvoer te leggen gedeelte van de straf een derde gedeelte is ondergaan;
- aan de veroordeelde tot tijdelijke gevangenisstraf van meer dan twee jaren wanneer hij twee derde gedeelte daarvan heeft ondergaan, met dien verstande dat de periode waarover voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend, niet langer kan zijn dan twee jaren.

Voorwaardelijke invrijheidstelling

– 2. Het eerste lid is niet van toepassing indien:

- de rechter heeft bepaald dat een gedeelte van de vrijheidsstraf niet ten uitvoer zal worden gelegd;

- b. de rechter heeft gelast dat de niet ten uitvoer gelegde straf of een gedeelte daarvan alsnog ten uitvoer wordt gelegd omdat enige gestelde voorwaarde niet is nageleefd;
 - c. de veroordeelde een vreemdeling is die geen rechtmatig verblijf heeft in Nederland in de zin van artikel 8, onder a tot en met e en l, van de Vreemdelingenwet 2000.
- 3. Bij de beslissing over het verlenen van voorwaardelijke invrijheidstelling worden in ieder geval de volgende aspecten betrokken:
- a. de mate waarin en de wijze waarop de veroordeelde door zijn gedrag heeft doen blijken van een bijzondere geschiktheid tot terugkeer in de samenleving;
 - b. de mogelijkheden om eventuele aan de invrijheidstelling verbonden risico's te beperken en beheersen;
 - c. de belangen van slachtoffers, nabestaanden en andere relevante personen, waaronder de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de door het strafbare feit veroorzaakte schade te vergoeden.
- 4. In afwijking van het eerste lid kan Onze Minister van Justitie en Veiligheid in het geval van de tenuitvoerlegging van een in het buitenland opgelegde vrijheidsstraf in Nederland bepalen dat:
- a. de voorwaardelijke invrijheidstelling op een eerder tijdstip kan plaatsvinden, indien de veroordeelde op dat eerdere tijdstip voorwaardelijk in vrijheid zou zijn gesteld, als de tenuitvoerlegging niet aan Nederland zou zijn overgedragen;
 - b. de voorwaardelijke invrijheidstelling op een later tijdstip kan plaatsvinden, voor zover de mogelijkheid van voorwaardelijke invrijheidstelling op dat latere tijdstip de instemming van de buitenlandse autoriteit met de overbrenging van de veroordeelde naar Nederland heeft bevorderd.
- 5. Artikel 6:2:5 is van overeenkomstige toepassing.

Voorwaarden
voorwaardelijke
invrijheidstelling

- Artikel 6:2:11** – 1. De voorwaardelijke invrijheidstelling geschiedt onder de algemene voorwaarde dat de veroordeelde zich voor het einde van de proeftijd niet schuldig maakt aan een strafbaar feit.
- 2. Aan de voorwaardelijke invrijheidstelling kunnen daarnaast bijzondere voorwaarden betreffende het gedrag van de veroordeelde worden gesteld. Indien aan de voorwaardelijke invrijheidstelling een bijzondere voorwaarde is gesteld, zijn daaraan van rechtswege de voorwaarden verbonden dat de veroordeelde:
- a. ten behoeve van het vaststellen van zijn identiteit medewerking verleent aan het nemen van een of meer vingerafdrukken of een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage aanbiedt; en
 - b. medewerking verleent aan het reclasseringstoezicht, daaronder begrepen de medewerking aan huisbezoeken en het zich melden bij de reclasseringsinstelling zo vaak en zo lang als de reclasseringsinstelling dit noodzakelijk acht.
- 3. De bijzondere voorwaarden kunnen inhouden:
- a. een verbod contact te leggen of te laten leggen met bepaalde personen of instellingen;
 - b. een verbod zich op of in de directe omgeving van een bepaalde locatie te bevinden of te vestigen;
 - c. een verplichting op bepaalde tijdstippen of gedurende een bepaalde periode op een bepaalde locatie aanwezig te zijn;
 - d. een verplichting zich op bepaalde tijdstippen te melden bij een bepaalde instantie;
 - e. een verbod op het gebruik van verdovende middelen of alcohol en de verplichting ten behoeve van de naleving van dit verbod mee te werken aan bloedonderzoek of urineonderzoek;
 - f. opname van de veroordeelde in een zorginstelling gedurende een bepaalde termijn, ten hoogste gelijk aan de proeftijd;
 - g. een verplichting zich onder behandeling te stellen van een deskundige of zorginstelling gedurende een bepaalde termijn, ten hoogste gelijk aan de proeftijd;
 - h. het verblijven in een instelling voor begeleid wonen of maatschappelijke opvang gedurende een bepaalde termijn, ten hoogste gelijk aan de proeftijd;
 - i. het deelnemen aan een gedragsinterventie;
 - j. een verbod vrijwilligerswerk van een bepaalde aard te verrichten;
 - k. een beperking van het recht om Nederland te verlaten;
 - l. gehele of gedeeltelijke vergoeding van de door het strafbare feit veroorzaakte schade of het treffen van een regeling voor het betalen van de schadevergoeding in termijnen;

- m. de plicht te verhuizen uit een bepaald gebied;
 - n. andere voorwaarden, het gedrag van de veroordeelde betreffende, waaraan deze gedurende de proeftijd heeft te voldoen.
- 4. Aan een bijzondere voorwaarde kan elektronisch toezicht worden verbonden.

Artikel 6:2:12 – 1. Het openbaar ministerie beslist over het verlenen en herroepen van voorwaardelijke invrijheidstelling en over het stellen, wijzigen of opheffen van bijzondere voorwaarden. De beslissingen van het openbaar ministerie zijn met redenen omkleed. Het openbaar ministerie stelt de veroordeelde in kennis van zijn beslissingen.

– 2. De directeur van de penitentiaire inrichting en de reclassering adviseren omtrent de beslissingen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 6:2:13 – 1. Uiterlijk vier weken voor het in artikel 6:2:10, eerste of vierde lid, bedoelde tijdstip stelt het openbaar ministerie de veroordeelde in kennis van zijn beslissing over het al dan niet verlenen van voorwaardelijke invrijheidstelling. De beslissing kan ook inhouden dat een beslissing over het verlenen van voorwaardelijke invrijheidstelling wordt uitgesteld voor een termijn van ten hoogste zes maanden. Indien voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend, beslist het openbaar ministerie eveneens over de daaraan verbonden voorwaarden.

– 2. Indien geen voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend, kan de veroordeelde ten minste zes maanden na de daartoe strekkende beslissing, eenmaal verzoeken om alsnog voorwaardelijk in vrijheid te worden gesteld. Het openbaar ministerie beslist binnen twee maanden na de ontvangst van het verzoek en stelt de veroordeelde van zijn beslissing in kennis. Indien alsnog voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend, bepaalt het openbaar ministerie de dag van de voorwaardelijke invrijheidstelling en beslist eveneens over de daaraan verbonden voorwaarden. Indien na het verzoek opnieuw geen voorwaardelijke invrijheidstelling wordt verleend, zijn de vorige volzinnen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6:2:13a – 1. Voorwaardelijke invrijheidstelling kan geheel of gedeeltelijk worden herroepen indien:

- a. er ernstige redenen bestaan voor het vermoeden dat de veroordeelde de algemene voorwaarde niet heeft nageleefd;
 - b. de veroordeelde een bijzondere voorwaarde niet heeft nageleefd.
- 2. De voorwaardelijke invrijheidstelling kan ook worden herroepen indien het gedrag van de veroordeelde, bedoeld in het eerste lid, zich heeft voorgedaan in de periode dat de proeftijd niet loopt op grond van artikel 6:1:18, derde lid.
- 3. De voorwaardelijke invrijheidstelling kan voorts worden herroepen indien de veroordeelde niet langer rechtmatig verblijf heeft in Nederland in de zin van artikel 8, onder a tot en met e of l, van de Vreemdelingenwet 2000.
- 4. Het openbaar ministerie ziet slechts af van de herroeping, indien naar zijn oordeel met het wijzigen van de voorwaarden of met een waarschuwing kan worden volstaan.

Artikel 6:2:13b – 1. Indien er ernstige redenen bestaan voor het vermoeden dat de voorwaardelijke invrijheidstelling zal worden herroepen, kan de aanhouding van de veroordeelde worden bevolen door het openbaar ministerie. Indien het bevel van het openbaar ministerie niet kan worden afgewacht, kan de hulpofficier de aanhouding van de veroordeelde bevelen. De hulpofficier geeft van de aanhouding onverwijld schriftelijk of mondeling kennis aan het openbaar ministerie.

– 2. Indien de veroordeelde is aangehouden, beslist het openbaar ministerie binnen drie dagen na die aanhouding over de herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling.

– 3. Indien het openbaar ministerie beslist tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling, gelast het de verdere tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf door onderbrenging van de veroordeelde in een penitentiaire inrichting. Indien de voorwaardelijke invrijheidstelling gedeeltelijk is herroepen, wordt de veroordeelde, nadat hij het alsnog ten uitvoer te leggen gedeelte van de vrijheidsstraf heeft ondergaan, opnieuw voorwaardelijk in vrijheid gesteld.

– 4. Indien het openbaar ministerie niet beslist tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling van de aangehouden veroordeelde, wordt zijn voorwaardelijke invrijheidstelling hervat.

Uitstel en afstel voorwaardelijke invrijheidstelling

Herroepen voorwaardelijke invrijheidstelling

– 5. Indien de voorwaardelijke invrijheidstelling is herroepen nadat de veroordeelde is aan-
gehouden, wordt de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf geacht te zijn hervat op de dag
van de aanhouding, bedoeld in het eerste lid.

Schakelbepaling

Artikel 6:2:13c Deze titel is niet van toepassing op een persoon ten aanzien van wie recht is
gedaan overeenkomstig de artikelen 77g tot en met 77gg van het Wetboek van Strafrecht.

HOOFDSTUK 6

RECHTERLIJKE BESLISSINGEN INZAKE DE TENUITVOERLEGGING

TWEDE TITEL

VRIJHEIDSBENEMENDE STRAFFEN EN MAATREGELEN

Uit- of afstel
voorwaardelijke
invrijheidstelling

Artikel 6:6:8 – 1. De veroordeelde kan bij de rechtbank een met redenen omkleed bezwaar-
schrift indienen tegen:

- de beslissing om geen voorwaardelijke invrijheidstelling te verlenen;
- de beslissing om een beslissing over het verlenen van voorwaardelijke invrijheidstelling
uit te stellen;
- de beslissing tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling.

– 2. Het bezwaarschrift wordt ingediend binnen twee weken na de betekening van de ken-
nisgeving, bedoeld in artikel 6:2:13 onderscheidenlijk artikel 6:2:13a, derde lid. Artikel 449,
derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

– 3. In de gevallen, bedoeld in artikel 6:2:6, is tot kennisneming van het bezwaarschrift
bevoegd de rechtbank die in eerste aanleg heeft geoordeeld ter zake van het feit waarvoor
de langste onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is opgelegd. Bij straffen van gelijke lengte zijn
rechtbanken gelijkelijk bevoegd. In het geval van de tenuitvoerlegging van een buitenlandse
rechterlijke beslissing is tot kennisneming van het bezwaarschrift bevoegd de rechtbank in
het arrondissement waarin de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf een aanvang heeft
genomen.

– 4. De artikelen 21 tot en met 25 zijn van overeenkomstige toepassing. De behandeling van
het bezwaarschrift door de raadkamer vindt plaats in het openbaar.

Termijnen bij uit- of
afstel voorwaardelijke
invrijheidstelling

Artikel 6:6:9 – 1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van een tijdig ingediend bezwaarschrift
onderzoekt de rechtbank of het openbaar ministerie bij afweging van de betrokken belangen
in redelijkheid tot zijn beslissing heeft kunnen komen.

– 2. Hangende de beslissing van de rechtbank op het bezwaarschrift wordt de veroordeelde
niet voorwaardelijk in vrijheid gesteld.

– 3. Acht de rechtbank het bezwaarschrift gegrond, dan bepaalt zij het tijdstip waarop de
veroordeelde voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld. De rechtbank kan daarbij adviseren
omtrent de te stellen bijzondere voorwaarden.

DERDE TITEL

VRIJHEIDSBEPERKENDE STRAFFEN, MAATREGELEN EN VOORWAARDEN

Spoedbeslissing ten-
uitvoerlegging voor-
waardelijke strafdelen

Artikel 6:6:20 – 1. De rechter-commissaris is bevoegd tot het op vordering van het openbaar
ministerie nemen van spoedeisende, tijdelijke en voorlopige beslissingen in het kader van
de tenuitvoerlegging van voorwaardelijke en vrijheidsbeperkende straffen en maatregelen.
Dit betreft de beslissingen tot:

- de voorlopige tenuitvoerlegging van de niet ten uitvoer gelegde vrijheidsstraf of maat-
regel;
- de gehele of gedeeltelijke tenuitvoerlegging van de in het vonnis bepaalde vervangende
hechtenis die ten uitvoer wordt gelegd iedere keer dat de veroordeelde zich niet houdt
aan de vrijheidsbeperkende maatregel;
- de gehele of gedeeltelijke tenuitvoerlegging van de in het vonnis bepaalde vervangende
jeugddetentie of hechtenis voor het geval dat de veroordeelde zich niet houdt aan de
maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige.

– 2. Een vordering als bedoeld in het eerste lid wordt onverwijld ingediend indien de ver-
oordeelde is aangehouden op grond van artikel 6:3:15. Tegelijk met de vordering, bedoeld in
het eerste lid, onder a, wordt een vordering ingediend als bedoeld in artikel 6:6:21, eerste lid.

- 3. De rechter-commissaris beslist binnen driemaal vierentwintig uur na de indiening van de vordering. De veroordeelde wordt zo mogelijk door de rechter-commissaris gehoord. De artikelen 39 en 191 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 4. Hangende de beslissing van de rechter-commissaris wordt de veroordeelde niet in vrijheid gesteld.
- 5. De beslissing van de rechter-commissaris is dadelijk uitvoerbaar.
- 6. Indien de rechter-commissaris de vordering afwijst, beveelt hij de invrijheidstelling van de aangehouden veroordeelde.
- 7. Indien vervangende hechtenis of vervangende jeugddetentie wordt bevolen, wordt de vrijheidsbeneming hangende de beslissing van de rechter-commissaris geheel in mindering gebracht op de tenuitvoerlegging van de vervangende hechtenis of vervangende jeugddetentie.

Artikel 6:6:21 – 1. De rechter is bevoegd tot het op vordering van het openbaar ministerie bevelen van de tenuitvoerlegging van de voorwaardelijk niet ten uitvoer gelegde straf of maatregel, of een gedeelte daarvan, al of niet onder instandhouding of wijziging van de voorwaarden.

- 2. In plaats van het op grond van het eerste lid bevelen van de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf, kan de rechter de tenuitvoerlegging van een taakstraf gelasten. Artikel 22b van het Wetboek van Strafrecht en de artikelen 6:1:15, 6:3:1 tot en met 6:3:6, 6:3:14 en 6:6:23 van dit wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
- 3. Een vordering als bedoeld in het eerste lid, kan worden ingediend indien het openbaar ministerie oordeelt dat de veroordeelde een gestelde voorwaarde of opgelegde maatregel niet naleeft of niet heeft nageleefd, en er niet met een waarschuwing kan worden volstaan.
- 4. Het onderzoek vindt zo spoedig mogelijk plaats. Indien de rechter-commissaris op grond van artikel 6:6:20, eerste lid, een beslissing heeft genomen, vindt het onderzoek in elk geval plaats binnen een maand na ontvangst van de in het eerste lid bedoelde vordering.
- 5. Indien het onderzoek volgt op een aanhouding, hoort de rechter de veroordeelde alvorens te beslissen. De artikelen 39 en 191 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 6. De rechter kan het bevel tot voorlopige tenuitvoerlegging, verleend door de rechter-commissaris, opheffen.
- 7. Bij toepassing van het eerste lid, onder a, of het tweede lid beveelt de rechter dat de vrijheidsbeneming ondergaan uit hoofde van artikel 6:6:20, eerste lid, onder a, geheel in mindering zal worden gebracht bij de tenuitvoerlegging van de straf. Indien hij dit bevel geeft ter zake van een taakstraf, bepaalt hij in zijn uitspraak volgens welke maatstaf de aftrek zal geschieden.
- 8. In het geval dat de voorwaardelijke invrijheidstelling wordt herroepen nadat zij is geschorst, wordt de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf geacht te zijn hervat op de dag van de aanhouding, bedoeld in artikel 6:3:15.

Artikel 6:6:22 – 1. Het openbaar ministerie en de veroordeelde kunnen beroep instellen tegen:

- a. de beslissingen, bedoeld in artikel 6:6:20, eerste lid, onder b en c;
 - b. de beslissing, bedoeld in artikel 6:6:21, eerste lid, voor zover deze deel uitmaakt van een uitspraak ter zake van een ander strafbaar feit.
- 2. De voorzitter kan hangende de beslissing het bevel tot tenuitvoerlegging ambtshalve, op verzoek van de veroordeelde of op vordering van het openbaar ministerie, opheffen.
- 3. De artikelen 6:6:15, tweede en vierde lid, 6:6:16, eerste lid, en 6:6:17 zijn van overeenkomstige toepassing.

Tenuitvoerlegging
voorwaardelijke
strafdelen

Hoger beroep tenuit-
voerlegging voorwaar-
delijke strafdelen